2025/480

13.3.2025

Umowa między Unią Europejską a Republiką Serbii dotycząca działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Republice Serbii

UNIA EUROPEJSKA

oraz

REPUBLIKA SERBII,

zwane dalej indywidualnie „Stroną", a łącznie „Stronami",

MAJĄC NA UWADZE, że mogą pojawić się sytuacje, w których Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (zwana dalej „Agencją") koordynuje współpracę operacyjną między państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Republiką Serbii, w tym na terytorium Republiki Serbii,

MAJĄC NA UWADZE, że należy ustanowić ramy prawne w formie umowy o statusie w odniesieniu do sytuacji, w których członkowie zespołu rozmieszczeni przez Agencję będą mieli uprawnienia wykonawcze na terytorium Republiki Serbii,

MAJĄC NA UWADZE, że umowa o statusie może przewidywać utworzenie przez Agencję biur antenowych na terytorium Republiki Serbii w celu ułatwienia i poprawy koordynacji działań operacyjnych oraz zapewnienia skutecznego zarządzania zasobami ludzkimi i technicznymi Agencji,

UWZGLĘDNIAJĄC wysoki poziom ochrony danych osobowych w Republice Serbii i Unii Europejskiej,

UWZGLĘDNIAJĄC, że Republika Serbii ratyfikowała Konwencję Rady Europy nr 108 z dnia 28 stycznia 1981 r. o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych oraz protokół dodatkowy do tej konwencji,

MAJĄC NA UWADZE, że poszanowanie praw człowieka i zasad demokratycznych stanowi podstawę współpracy między Stronami,

UWZGLĘDNIAJĄC, że Republika Serbii ratyfikowała Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r., a prawa wymienione w tej konwencji odpowiadają prawom w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej,

UWZGLĘDNIAJĄC, że wszystkie działania operacyjne Agencji na terytorium Republiki Serbii powinny być w pełni zgodne z prawami podstawowymi i umowami międzynarodowymi zawartymi przez Unię Europejską, jej państwa członkowskie lub Republikę Serbii,

UWZGLĘDNIAJĄC, że wszystkie osoby uczestniczące w działaniu operacyjnym są zobowiązane do przestrzegania przepisów krajowych Republiki Serbii, a także odpowiednich przepisów prawa międzynarodowego i Unii Europejskiej,

UWZGLĘDNIAJĄC, że wszyscy uczestnicy działania operacyjnego są zobowiązani do zachowania najwyższych standardów uczciwości, etyki zawodowej i profesjonalizmu, a także do poszanowania praw podstawowych i wypełniania obowiązków nałożonych na nich postanowieniami planu operacyjnego i kodeksu postępowania Agencji,

POSTANOWIŁY ZAWRZEĆ NINIEJSZĄ UMOWĘ:

Artykuł 1

Zakres stosowania

1. Niniejsza umowa reguluje kwestie niezbędne do rozmieszczenia zespołów zarządzania granicami – utworzonych w ramach stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej – w Republice Serbii, w której członkowie takich zespołów mogą realizować uprawnienia wykonawcze.

2. Rozmieszczenie, o którym mowa w ust. 1, może mieć miejsce na terytorium Republiki Serbii.

3. Niniejsza umowa obejmuje Republikę Serbii. Niniejsza umowa nie obejmuje Kosowa *.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej umowy stosuje się następujące definicje:

1) „działanie operacyjne” oznacza wspólną operację lub szybką interwencję na granicy;

2) „Agencja” oznacza Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 ([1]) lub zmianami do tego rozporządzenia;

3) „kontrola graniczna” oznacza działania podejmowane na granicy zgodnie z niniejszą umową i do celów w niej określonych, wyłącznie w odpowiedzi na zamiar przekroczenia tej granicy lub na akt jej przekroczenia, bez względu na wszelkie inne okoliczności, polegające na odprawie granicznej oraz ochronie granicy;

4) „zespoły zarządzania granicami” oznaczają zespoły utworzone w ramach stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej rozmieszczane podczas wspólnych operacji oraz w ramach szybkich interwencji na zewnętrznych granicach w państwach członkowskich i w państwach trzecich;

5) „forum konsultacyjne” oznacza organ doradczy ustanowiony przez Agencję na podstawie art. 108 rozporządzenia (UE) 2019/1896;

6) „stała służba Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej” oznacza stałą służbę Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej przewidzianą w art. 54 rozporządzenia (UE) 2019/1896;

7) „EUROSUR” oznacza ramy wymiany informacji i współpracy między państwami członkowskimi i Agencją;

8) „obserwator praw podstawowych” oznacza obserwatora praw podstawowych działającego na podstawie art. 110 rozporządzenia (UE) 2019/1896;

9) „rodzime państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, z którego członek personelu został rozmieszczony lub oddelegowany do stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej;

10) „zdarzenie” oznacza sytuację związaną z nielegalną imigracją, przestępczością transgraniczną lub zagrożeniem życia migrantów na granicach zewnętrznych Unii Europejskiej lub Republiki Serbii, wzdłuż tych granic lub w ich pobliżu;

11) „wspólna operacja” oznacza działanie koordynowane lub organizowane przez Agencję w celu wsparcia organów krajowych Republiki Serbii odpowiedzialnych za kontrolę graniczną, mające na celu sprostanie wyzwaniom takim jak migracja nieuregulowana, obecne lub przyszłe zagrożenia na granicach Republiki Serbii lub przestępczość transgraniczna, lub mające na celu dostarczanie zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej w zakresie kontroli tych granic;

12) „członek zespołu” oznacza członka stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej rozmieszczonego w ramach zespołu zarządzania granicami w celu uczestnictwa w działaniu operacyjnym;

13) „państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie Unii Europejskiej;

14) „obszar operacyjny” oznacza obszar geograficzny, na którym ma być prowadzona działalność operacyjna;

15) „uczestniczące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie uczestniczące w działaniu operacyjnym poprzez zapewnienie wyposażenia technicznego lub personelu stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej;

* Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244 (1999) oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. UE L 295 z 14.11.2019, s. 1).

16) „dane osobowe” oznaczają wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub na podstawie co najmniej jednego szczególnego czynnika określającego fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej;

17) „szybka interwencja na granicy” oznacza działanie mające na celu zareagowanie w obliczu szczególnego i wyjątkowo trudnego wyzwania na granicach Republiki Serbii poprzez rozmieszczenie zespołów zarządzania granicami na czas określony na terytorium Republiki Serbii w celu prowadzenia kontroli granicznej wspólnie z organami krajowymi Republiki Serbii odpowiedzialnymi za kontrolę graniczną;

18) „personel statutowy” oznacza personel zatrudniony przez Agencję zgodnie z regulaminem pracowniczym urzędników Unii Europejskiej i warunkami zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej, określonymi w rozporządzeniu Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 ([2]).

Artykuł 3

Wszczęcie działań operacyjnych

1. Działanie operacyjne na mocy niniejszej umowy wszczyna Dyrektor Wykonawczy Agencji (zwany dalej „Dyrektorem Wykonawczym”) pisemną decyzją wydaną na pisemny wniosek właściwych organów Republiki Serbii. Taki wniosek zawiera opis sytuacji, prawdopodobne cele i przewidywane potrzeby oraz profile potrzebnych członków personelu, w tym, w stosownych przypadkach, członków personelu mających uprawnienia wykonawcze.

2. Jeżeli Dyrektor Wykonawczy stwierdzi, że wnioskowane działanie operacyjne prawdopodobnie doprowadzi do naruszeń praw podstawowych lub do niedotrzymania zobowiązań w zakresie ochrony międzynarodowej, które są poważne lub uporczywe, podejmuje decyzję o niewszczynaniu takiego działania operacyjnego.

3. Jeżeli po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, Dyrektor Wykonawczy uzna, że do podjęcia decyzji o wszczęciu działania operacyjnego niezbędne są dalsze informacje, może się o nie zwrócić lub upoważnić ekspertów Agencji do odbycia podróży do Republiki Serbii w celu dokonania oceny sytuacji na miejscu. Republika Serbii taką podróż umożliwia.

4. Dyrektor Wykonawczy podejmuje decyzję o niewszczynaniu działania operacyjnego, jeżeli uzna, że istnieje uzasadniona przesłanka do zawieszenia lub zakończenia takiego działania na podstawie art. 18.

Artykuł 4

Plan operacyjny

1. Agencja i Republika Serbii uzgadniają plan operacyjny dla każdego działania operacyjnego zgodnie z art. 38 i 74 rozporządzenia (UE) 2019/1896. Plan operacyjny jest wiążący dla Agencji, Republiki Serbii i uczestniczących państw członkowskich.

2. Plan operacyjny określa szczegółowo aspekty organizacyjne i proceduralne działania operacyjnego, w tym:

a) opis sytuacji wraz ze sposobem działania i celami rozmieszczenia, w tym cel operacyjny;

b) czas, przez jaki zgodnie z szacunkami ma trwać działanie operacyjne, aby można było zrealizować jego cel;

c) obszar operacyjny;

d) opis zadań, w tym tych, które wymagają uprawnień wykonawczych, zakresu odpowiedzialności, w tym w kwestii poszanowania praw podstawowych i wymogów dotyczących ochrony danych, oraz specjalnych poleceń dla zespołów zarządzania granicami, w tym w zakresie dopuszczalnego korzystania z baz danych i dopuszczalnych rodzajów broni służbowej, amunicji i wyposażenia w Republice Serbii;

e) skład zespołu zarządzania granicami, a także rozmieszczenie innego odpowiedniego personelu oraz obecność innych członków personelu statutowego, w tym obserwatorów praw podstawowych;

([2]) Dz.U. WE L 56 z 4.3.1968, s. 1.

f) przepisy dotyczące dowodzenia i kontroli, w tym imiona i nazwiska oraz stopnie służbowe funkcjonariuszy straży granicznej lub innego odpowiedniego personelu Republiki Serbii odpowiedzialnych za współpracę z członkami zespołu i z Agencją, w szczególności imiona i nazwiska oraz stopnie służbowe tych funkcjonariuszy straży granicznej lub innego odpowiedniego personelu, którzy sprawują dowództwo w czasie rozmieszczenia, oraz pozycję członków zespołu w strukturze dowodzenia;

g) wyposażenie techniczne rozmieszczane w czasie działania operacyjnego, w tym szczególne wymogi, takie jak warunki użytkowania, wymagany personel do obsługi, transport i inna logistyka oraz przepisy finansowe;

h) szczegółowe zasady dotyczące natychmiastowego zgłaszania przez Agencję zarządowi i odpowiednim organom uczestniczących państw członkowskich i Republiki Serbii wszelkich zdarzeń, które miały miejsce w trakcie działania operacyjnego prowadzonego na mocy niniejszej umowy;

i) system sprawozdawczości i oceny zawierający poziomy odniesienia dla sprawozdania z oceny, w tym w zakresie ochrony praw podstawowych, oraz ostateczny termin składania sprawozdania z oceny końcowej;

j) warunki współpracy z organami i jednostkami organizacyjnymi Unii Europejskiej innymi niż Agencja, z innymi państwami trzecimi lub z organizacjami międzynarodowymi;

k) ogólne instrukcje dotyczące sposobu zapewnienia ochrony praw podstawowych podczas działania operacyjnego, w tym poprzez ochronę danych osobowych i spełnienie wymogów obowiązujących międzynarodowych instrumentów dotyczących praw człowieka;

l) procedury, za pomocą których osoby potrzebujące ochrony międzynarodowej, ofiary handlu ludźmi, osoby małoletnie bez opieki oraz inne osoby w szczególnie trudnej sytuacji są kierowane do właściwych organów krajowych, które mogą im udzielić odpowiedniej pomocy;

m) procedury określające mechanizm przyjmowania i przekazywania do Agencji i do Republiki Serbii skarg (w tym skarg wniesionych na podstawie art. 8 ust. 5) na wszelkie osoby uczestniczące w działaniu operacyjnym, w tym na funkcjonariuszy straży granicznej lub inny odpowiedni personel Republiki Serbii oraz członków zespołu, dotyczące zarzucanych naruszeń praw podstawowych w kontekście udziału w działaniu operacyjnym Agencji;

n) rozwiązania logistyczne, w tym informacje dotyczące warunków pracy oraz uwarunkowań panujących na obszarach, na których ma być prowadzone działanie operacyjne oraz

o) przepisy dotyczące biura antenowego, utworzonego na podstawie art. 6.

3. Plan operacyjny i wszelkie jego zmiany lub dostosowania podlegają zatwierdzeniu przez Agencję, Republikę Serbii i państwa członkowskie sąsiadujące z Republiką Serbii, po konsultacji z uczestniczącymi państwami członkowskimi.

4. Wymiana informacji i współpraca operacyjna do celów EUROSUR-u odbywają się zgodnie z zasadami tworzenia i udostępniania szczególnych obrazów sytuacji, które zostaną ustanowione w planie operacyjnym dotyczącym danego działania operacyjnego.

5. Ocenę działania operacyjnego, o której mowa w ust. 2 lit. i), przeprowadzają wspólnie Republika Serbii i Agencja.

6. Warunki współpracy z organami i jednostkami organizacyjnymi Unii Europejskiej, o których mowa w ust. 2 lit. j), realizowane są zgodnie z odpowiednimi mandatami tych organów i jednostek organizacyjnych i w ramach dostępnych zasobów.

Artykuł 5

Zgłaszanie zdarzeń

1. Agencja i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Republiki Serbii mają system ostrzegania umożliwiający terminowe zgłaszanie wszelkich zdarzeń, które miały miejsce w trakcie działania operacyjnego prowadzonego na mocy niniejszej umowy.

2. Agencja i Republika Serbii udzielają sobie wzajemnej pomocy w prowadzeniu wszelkich niezbędnych dochodzeń i postępowań w sprawie zdarzeń zgłoszonych za pośrednictwem systemu, o którym mowa w ust. 1, w zakresie zadań takich jak identyfikacja świadków oraz gromadzenie i przedstawianie dowodów, w tym składanie wniosków o uzyskanie i – w stosownych przypadkach – przekazanie przedmiotów związanych ze zgłoszonym zdarzeniem. Przekazane przedmioty

mogą podlegać obowiązkowi zwrotu na zasadach określonych przez właściwy organ, który je dostarczył. Pomocy na podstawie niniejszego artykułu udziela się zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa międzynarodowego, prawa Unii Europejskiej i prawa krajowego.

Artykuł 6

Biura antenowe

1. Agencja może tworzyć biura antenowe na terytorium Republiki Serbii, aby ułatwić i usprawnić koordynację działań operacyjnych oraz aby zapewnić skuteczne zarządzanie zasobami kadrowymi i technicznymi Agencji. O lokalizacji biura antenowego decyduje Agencja po konsultacji z odpowiednimi organami Republiki Serbii.

2. Biura antenowe są tworzone zgodnie z potrzebami operacyjnymi i działają przez okres niezbędny do przeprowadzenia przez Agencję działań operacyjnych w Republice Serbii i regionie sąsiadującym. Za zgodą Republiki Serbii Agencja może ten okres przedłużyć.

3. Biurem antenowym zarządza powołany przez Dyrektora Wykonawczego na stanowisko kierownika biura antenowego przedstawiciel Agencji, którego zadaniem jest nadzorowanie całości pracy biura.

4. W stosownych przypadkach biura antenowe:

a) zapewniają wsparcie operacyjne i logistyczne oraz zapewniają koordynację działań Agencji na danych obszarach operacyjnych;

b) zapewniają Republice Serbii wsparcie operacyjne na danych obszarach operacyjnych;

c) monitorują działalność zespołów zarządzania granicami i regularnie składają sprawozdania do siedziby głównej Agencji;

d) współpracują z Republiką Serbii we wszystkich kwestiach związanych z praktyczną realizacją działań operacyjnych organizowanych przez Agencję w Republice Serbii, w tym we wszelkich dodatkowych kwestiach, które mogą wystąpić w trakcie tych działań;

e) wspierają koordynatora we współpracy z Republiką Serbii we wszystkich kwestiach związanych z ich wkładem w działania operacyjne organizowane przez Agencję oraz, w razie potrzeby, pozostają w kontakcie z siedzibą główną Agencji;

f) wspierają koordynatora oraz obserwatora lub obserwatorów praw podstawowych, którym powierzono monitorowanie działania operacyjnego, w ułatwianiu, w razie potrzeby, koordynacji i komunikacji między zespołami zarządzania granicami a odpowiednimi organami Republiki Serbii, a także we wszelkich odpowiednich zadaniach;

g) organizują wsparcie logistyczne związane z rozmieszczeniem członków zespołu oraz rozmieszczaniem i wykorzystaniem wyposażenia technicznego;

h) zapewniają wszelkie inne wsparcie logistyczne dotyczące obszaru operacyjnego, za który odpowiada dane biuro antenowe, w celu ułatwienia sprawnego przebiegu działań operacyjnych organizowanych przez Agencję;

i) zapewniają skuteczne zarządzanie wyposażeniem własnym Agencji na obszarach objętych jej działalnością, w tym jego ewentualną rejestrację oraz długoterminową konserwację tego wyposażenia i wszelkie niezbędne wsparcie logistyczne oraz

j) wspierają inny personel lub inne działania Agencji w Republice Serbii, zgodnie z ustaleniami między Agencją a Republiką Serbii.

5. Agencja i Republika Serbii zapewniają najlepsze możliwe warunki do realizacji zadań powierzonych biurom antenowym.

6. Republika Serbii udziela Agencji pomocy w zakresie zapewniania zdolności operacyjnej biur antenowych.

7. Dalsze szczegóły dotyczące funkcjonowania biur antenowych zostaną oddzielnie uzgodnione między Agencją a właściwymi organami Republiki Serbii.

Artykuł 7

Koordynator

1. Bez uszczerbku dla roli biur antenowych, o których mowa w art. 6, Dyrektor Wykonawczy wyznacza spośród personelu statutowego jednego lub większą liczbę ekspertów, którzy są rozmieszczani jako koordynatorzy na potrzeby poszczególnych działań operacyjnych. Dyrektor Wykonawczy informuje Republikę Serbii o wyznaczonej osobie.

2. Rolą koordynatora jest:

a) pełnienie roli pośrednika między Agencją, Republiką Serbii i członkami zespołu, a także zapewnianie w imieniu Agencji pomocy w zakresie wszelkich kwestii związanych z warunkami ich rozmieszczenia w ramach zespołów zarządzania granicami;

b) monitorowanie prawidłowej realizacji planu operacyjnego, w tym, we współpracy z obserwatorem lub obserwatorami praw podstawowych, w kwestii ochrony praw podstawowych, i składanie Dyrektorowi Wykonawczemu sprawozdań na ten temat;

c) działanie w imieniu Agencji w odniesieniu do wszystkich aspektów rozmieszczenia zespołów zarządzania granicami i składanie Agencji sprawozdań w odniesieniu do wszystkich tych aspektów oraz

d) wspieranie współpracy i koordynacji między Republiką Serbii a uczestniczącymi państwami członkowskimi.

3. W ramach działań operacyjnych Dyrektor Wykonawczy może upoważnić koordynatora do udzielenia wsparcia w rozwiązywaniu ewentualnych sporów dotyczących realizacji planu operacyjnego i rozmieszczenia zespołów zarządzania granicami.

4. Republika Serbii wydaje członkom zespołu jedynie polecenia zgodne z planem operacyjnym. Jeżeli koordynator uzna, że wydane członkom zespołu polecenia nie są zgodne z planem operacyjnym lub ze stosownymi zobowiązaniami prawnymi, natychmiast informuje o tym Dyrektora Wykonawczego oraz funkcjonariuszy Republiki Serbii pełniących rolę koordynatora. Dyrektor Wykonawczy może zastosować odpowiednie środki, w tym podjąć decyzję o zawieszeniu lub zakończeniu działania operacyjnego, zgodnie z art. 18.

Artykuł 8

Prawa podstawowe

1. Podczas pełnienia obowiązków wynikających z niniejszej umowy, Strony zobowiązują się działać zgodnie z wszystkimi właściwymi instrumentami dotyczącymi praw człowieka, w tym zgodnie z Konwencją Rady Europy o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r., Konwencją ONZ dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r. oraz protokołem z 1967 r. do tej konwencji, Międzynarodową konwencją ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej z 1965 r., przyjętym przez ONZ Międzynarodowym paktem praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., Międzynarodowym paktem praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych z 1966 r., Konwencją ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z 1979 r., Konwencją ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania z 1984 r., Konwencją ONZ o prawach dziecka z 1989 r., Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych z 2006 r., oraz Międzynarodową konwencją ONZ o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem z 2006 r.

2. Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień członkowie zespołu w pełni przestrzegają praw podstawowych, w tym prawa dostępu do procedur azylowych, oraz respektują godność człowieka, a także zwracają szczególną uwagę na osoby wymagające szczególnego traktowania. Wszelkie działania podjęte przez nich w ramach wykonywania ich zadań i korzystania z ich uprawnień są proporcjonalne do celu takich działań. Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień nie mogą oni dyskryminować nikogo z jakichkolwiek powodów, takich jak płeć, rasa, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religia lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientacja seksualna, zgodnie z art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

Działania naruszające podstawowe prawa i wolności mogą być podejmowane przez członków zespołu w ramach wykonywania ich zadań lub korzystania z przysługujących im uprawnień wyłącznie wtedy, gdy jest to konieczne i proporcjonalne do celu takich działań, i muszą zapewniać poszanowanie istoty naruszanych podstawowych praw i wolności zgodnie z właściwym prawem międzynarodowym, prawem Unii Europejskiej i prawem krajowym.

Postanowienie to stosuje się odpowiednio do całego personelu organów krajowych Republiki Serbii uczestniczącego w działaniu operacyjnym.

3. Urzędnik ds. praw podstawowych z ramienia Agencji monitoruje zgodność działań operacyjnych z właściwymi standardami w zakresie praw podstawowych. Urzędnik ten lub jego zastępca może przeprowadzić wizytę w Republice Serbii w miejscu prowadzenia działań operacyjnych. Opiniuje on również plany operacyjne i informuje Dyrektora Wykonawczego o możliwych naruszeniach praw podstawowych w ramach działania operacyjnego. Republika Serbii wspiera – na wniosek – działania urzędnika ds. praw podstawowych w zakresie monitorowania.

4. Agencja i Republika Serbii postanawiają zapewnić forum konsultacyjnemu terminowy i skuteczny dostęp do wszystkich informacji dotyczących poszanowania praw podstawowych w odniesieniu do działań operacyjnych prowadzonych na mocy niniejszej umowy, w tym poprzez organizowanie wizyt w obszarze operacyjnym.

5. Każda ze Stron – Agencja i Republika Serbii – dysponuje mechanizmem składania skarg służącym do rozpatrywania zarzutów dotyczących naruszeń praw podstawowych popełnionych przez personel podczas pełnienia obowiązków służbowych w ramach działań operacyjnych realizowanych na mocy niniejszej umowy.

Artykuł 9

Obserwatorzy praw podstawowych

1. Urzędnik ds. praw podstawowych z ramienia Agencji wyznacza co najmniej jednego obserwatora praw podstawowych dla każdego działania operacyjnego, m.in. aby pomagał i doradzał koordynatorowi.

2. Obserwator praw podstawowych monitoruje zgodność z prawami podstawowymi oraz udziela porad i pomocy w zakresie praw podstawowych podczas przygotowywania, prowadzenia i oceny odpowiednich działań operacyjnych. Jego zadania obejmują w szczególności:

a) obserwowanie przygotowywania planów operacyjnych i składanie sprawozdań urzędnikowi ds. praw podstawowych, aby umożliwić mu wykonywanie jego zadań przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2019/1896;

b) przeprowadzanie wizyt, w tym wizyt długoterminowych, w miejscach prowadzenia działań operacyjnych;

c) współpracę i pozostawanie w kontakcie z koordynatorem oraz udzielanie mu porad i pomocy;

d) informowanie koordynatora i składanie sprawozdań urzędnikowi ds. praw podstawowych na temat wszelkich ewentualnych naruszeń praw podstawowych podczas działania operacyjnego oraz

e) uczestniczenie w ocenie działania operacyjnego, o której mowa w art. 4 ust. 2 lit. i).

3. Obserwatorzy praw podstawowych mają dostęp do wszystkich obszarów, na których prowadzone jest dane działanie operacyjne, oraz do wszystkich dokumentów istotnych z punktu widzenia przeprowadzenia tego działania.

4. Podczas przebywania na obszarze operacyjnym obserwatorzy praw podstawowych noszą oznaczenia pozwalające na jednoznaczne zidentyfikowanie ich jako obserwatorów praw podstawowych.

Artykuł 10

Członkowie zespołu

1. Członkowie zespołu są upoważnieni do wykonywania zadań opisanych w planie operacyjnym.

2. Członkowie zespołu przestrzegają przepisów ustawowych i wykonawczych Republiki Serbii, a także obowiązującego prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej, w szczególności podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień.

3. Członkowie zespołu mogą wykonywać zadania i korzystać z uprawnień na terytorium Republiki Serbii jedynie na polecenie i w obecności organów zarządzania granicami Republiki Serbii. Republika Serbii może upoważnić członków zespołu do wykonywania określonych zadań oraz do korzystania ze szczególnych uprawnień na terytorium Republiki Serbii pod nieobecność organów zarządzania granicami pod warunkiem wyrażenia zgody odpowiednio przez Agencję lub rodzime państwo członkowskie.

4. Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień członkowie zespołu będący członkami personelu statutowego Agencji noszą mundur stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, chyba że plan operacyjny stanowi inaczej.

Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień członkowie zespołu niebędący członkami personelu statutowego Agencji noszą swój mundur krajowy, chyba że plan operacyjny stanowi inaczej.

Podczas pełnienia służby członkowie zespołu noszą również na umundurowaniu widoczny identyfikator oraz niebieską opaskę z symbolami Unii Europejskiej i Agencji.

5. Republika Serbii upoważnia odpowiednich członków zespołu do wykonywania w ramach działania operacyjnego zadań wymagających użycia siły, w tym do noszenia i używania broni służbowej, amunicji i innych środków przymusu, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami planu operacyjnego.

Członkowie zespołu będący członkami personelu statutowego Agencji potrzebują jej zgody, aby nosić broń służbową, amunicję i inne środki przymusu oraz z nich korzystać.

Członkowie zespołu niebędący członkami personelu statutowego Agencji potrzebują zgody właściwego rodzimego państwa członkowskiego, aby nosić broń służbową, amunicję i inne środki przymusu oraz z nich korzystać.

6. Użycie siły, w tym noszenie i używanie broni służbowej, amunicji i innych środków przymusu wyposażenia, musi być zgodne z prawem krajowym Republiki Serbii oraz odbywać się w obecności organów zarządzania granicami Republiki Serbii. Republika Serbii może upoważnić członków zespołu do użycia siły także pod nieobecność organów zarządzania granicami Republiki Serbii.

W przypadku członków zespołu będących członkami personelu statutowego Agencji takie upoważnienie do użycia siły pod nieobecność organów zarządzania granicami Republiki Serbii wymaga zgody Agencji.

W przypadku członków zespołu niebędących członkami personelu statutowego Agencji takie upoważnienie do użycia siły pod nieobecność organów zarządzania granicami Republiki Serbii wymaga zgody właściwego rodzimego państwa członkowskiego.

Użycie siły przez członków zespołu jest możliwe tylko wtedy, gdy jest konieczne i proporcjonalne oraz w pełni zgodne z obowiązującym prawem międzynarodowym, prawem Unii Europejskieji prawem krajowym, w tym w szczególności z wymogami określonymi w załączniku V do rozporządzenia (UE) 2019/1896.

7. Przed rozmieszczeniem członków zespołu Agencja informuje Republikę Serbii o tym, jaką broń służbową, amunicję i inne wyposażenie mają oni prawo nosić zgodnie z ust. 5. Republika Serbii może zakazać noszenia pewnych rodzajów broni służbowej, amunicji i innego wyposażenia, pod warunkiem że na mocy prawa krajowego taki sam zakaz obowiązuje jej własne organy zarządzania granicami. Przed rozmieszczeniem członków zespołu Republika Serbii informuje Agencję o dopuszczalnych rodzajach broni służbowej, amunicji i wyposażenia oraz o warunkach ich użycia. Agencja udostępnia te informacje państwom członkowskim.

Na wniosek Agencji Republika Serbii podejmuje niezbędne kroki w celu wydania wszelkich niezbędnych zezwoleń na broń oraz ułatwia przywóz, wywóz, transport i przechowywanie broni, amunicji i innego wyposażenia, którym dysponują członkowie zespołu.

8. Broń służbowa, amunicja i wyposażenie mogą zostać użyte w uzasadnionej obronie własnej oraz w uzasadnionej obronie członków zespołu lub innych osób, zgodnie z prawem krajowym Republiki Serbii oraz z odpowiednimi zasadami prawa międzynarodowego i Unii Europejskiej.

9. Właściwy organ Republiki Serbii może, na wniosek, zezwolić na udostępnianie członkom zespołu danych z krajowych baz danych, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia celów operacyjnych zgodnie z planem operacyjnym. Członkowie zespołu korzystają wyłącznie z tych danych, które są niezbędne do wykonywania ich zadań i korzystania przez nich z uprawnień.

10. W celu realizacji działań operacyjnych Republika Serbii wyznacza funkcjonariuszy dyrekcji straży granicznej Republiki Serbii, którzy potrafią i chcą porozumiewać się w języku angielskim, do pełnienia roli koordynatora w imieniu Republiki Serbii.

Artykuł 11

Przywileje i immunitety w zakresie mienia, funduszy, aktywów i operacji Agencji

1. Wszelkie lokale i budynki Agencji w Republice Serbii są nienaruszalne. Nie podlegają rewizji, rekwizycji, konfiskacie ani wywłaszczeniu.

2. Mienie i aktywa Agencji, w tym środki transportu, środki komunikacji, archiwa, wszelka korespondencja, dokumenty, dokumenty tożsamości i aktywa finansowe, są nienaruszalne.

3. Aktywa Agencji obejmują aktywa będące własnością lub współwłasnością państwa członkowskiego, czarterowane lub dzierżawione przez państwo członkowskie i oferowane Agencji. Od chwili objęcia ich przez przedstawiciela lub przedstawicieli właściwych organów krajowych aktywa te są traktowane jako pozostające w służbie rządu i dopuszczone do takiego przeznaczenia.

4. W stosunku do Agencji nie mogą zostać przedsięwzięte żadne środki egzekucyjne. Mienie i aktywa Agencji nie podlegają żadnym środkom przymusu administracyjnego ani sądowego. Mienie Agencji nie podlega zajęciu w celu wykonania wyroku, postanowienia lub nakazu sądowego.

5. Republika Serbii zezwala na wprowadzanie i usuwanie przedmiotów i wyposażenia rozmieszczonych przez Agencję w Republice Serbii do celów operacyjnych.

6. Na wniosek właściwych organów sądowych Republiki Serbii Dyrektor Wykonawczy może wyrazić zgodę na wejście właściwych organów krajowych Republiki Serbii do pomieszczeń i budynków Agencji lub na dostęp do jej mienia w przypadkach uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa. Zgodę Dyrektora Wykonawczego można przyjąć za dorozumianą w przypadku pożaru lub innej klęski wymagającej szybkich działań ochronnych.

7. Agencja jest zwolniona z wszelkich opłat (w tym ceł) i podatków, jak również wszelkich zakazów i ograniczeń przywozowych i wywozowych w stosunku do przedmiotów przeznaczonych do jej użytku służbowego.

Artykuł 12

Przywileje i immunitety członków zespołu

1. Wymienione poniżej przywileje i immunitety przyznaje się członkom zespołu, aby zapewnić pełnienie przez nich obowiązków służbowych podczas działań prowadzonych zgodnie z planem operacyjnym na terytorium Republiki Serbii.

2. Członkowie zespołu nie podlegają żadnym formom dochodzenia ani postępowania sądowego prowadzonego w Republice Serbii lub przez organy Republiki Serbii, z wyjątkiem okoliczności, o których mowa w ust. 3.

3. Członkowie zespołu korzystają z immunitetu od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Republiki Serbii w odniesieniu do wszystkich działań podejmowanych przez nich podczas pełnienia obowiązków służbowych.

W przypadku gdy organy Republiki Serbii zamierzają wszcząć postępowanie karne, cywilne lub administracyjne przeciwko członkowi zespołu przed jakimkolwiek sądem Republiki Serbii, właściwe organy Republiki Serbii niezwłocznie powiadamiają o tym Dyrektora Wykonawczego. Powiadomienia należy dokonać zgodnie z odnośną mającą zastosowanie decyzją Agencji, którą określa się w planie operacyjnym.

Po otrzymaniu takiego powiadomienia Dyrektor Wykonawczy bez zbędnej zwłoki informuje odpowiednie organy Republiki Serbii, czy działanie, o którym mowa, zostało podjęte przez członka zespołu w ramach pełnienia obowiązków służbowych. Jeżeli uznano, iż działanie zostało podjęte w ramach pełnienia obowiązków służbowych, nie wszczyna się postępowania. Jeżeli uznano, iż działanie nie zostało podjęte w ramach pełnienia obowiązków służbowych, można wszcząć postępowanie. Ustalenie dokonane przez Dyrektora Wykonawczego jest wiążące dla Republiki Serbii i państwo to nie może go zakwestionować.

4. Do czasu dokonania oceny Agencja powstrzymuje się od podejmowania wszelkich środków mających zagrozić ewentualnemu późniejszemu ściganiu członka zespołu przez właściwe organy Republiki Serbii, w tym od ułatwiania wyjazdu danego członka zespołu z Republiki Serbii do rodzimego państwa członkowskiego.

5. Pomieszczenia, lokale mieszkalne, środki transportu i środki komunikacji oraz inne posiadane przedmioty, w tym wszelka korespondencja, dokumenty, dokumenty tożsamości i majątek członków zespołu, są nienaruszalne, z wyjątkiem sytuacji przedsięwzięcia środków egzekucyjnych dozwolonych na podstawie ust. 8.

6. Republika Serbii ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody wyrządzone osobom trzecim przez członków zespołu podczas pełnienia obowiązków służbowych.

Jeżeli szkoda została wyrządzona wskutek rażącego niedbalstwa lub umyślnego naruszenia przepisów lub w wyniku czynu dokonanego poza pełnieniem obowiązków służbowych przez członka zespołu będącego członkiem personelu statutowego, Republika Serbii może zażądać – za pośrednictwem Dyrektora Wykonawczego – wypłaty odszkodowania przez Agencję.

Jeżeli szkoda została wyrządzona wskutek rażącego niedbalstwa lub z winy umyślnej lub jeżeli przedmiotowe działanie nie zostało podjęte podczas pełnienia obowiązków służbowych przez członka zespołu niebędącego członkiem personelu statutowego, Republika Serbii może zażądać – za pośrednictwem Dyrektora Wykonawczego – wypłaty odszkodowania przez właściwe rodzime państwo członkowskie.

Żadna ze Stron, żadne uczestniczące państwo członkowskie ani Agencja nie ponoszą odpowiedzialności za szkody wyrządzone w Republice Serbii w wyniku działania siły wyższej pozostającej poza ich kontrolą.

7. Członkowie zespołu nie są zobowiązani do składania zeznań w charakterze świadka w postępowaniu sądowym w Republice Serbii.

8. W stosunku do członków zespołu nie mogą być przedsięwzięte żadne środki egzekucyjne z wyjątkiem przypadków, w których wszczęto przeciwko nim postępowanie karne, cywilne lub administracyjne niepowiązane z obowiązkami służbowymi. Mienie członków zespołu nie podlega zajęciu w celu wykonania wyroku, postanowienia lub nakazu sądowego, jeśli Dyrektor Wykonawczy poświadczy, iż jest ono niezbędne członkom zespołu do pełnienia obowiązków służbowych. W postępowaniu karnym, cywilnym lub administracyjnym członkowie zespołu nie podlegają ograniczeniu wolności osobistej ani innym środkom przymusu.

9. W zakresie usług świadczonych na rzecz Agencji członkowie zespołu podlegają zwolnieniom od przepisów o ubezpieczeniach społecznych, które mogą obowiązywać w Republice Serbii.

10. Dochody i wynagrodzenie wypłacane członkom zespołu przez Agencję lub rodzime państwa członkowskie, jak również wszelkie inne dochody członków zespołu pochodzące spoza Republiki Serbii, nie podlegają opodatkowaniu w Republice Serbii w żadnej formie.

11. Republika Serbii zezwala na przywóz przedmiotów przeznaczonych do osobistego użytku członków zespołu i udziela zwolnienia z wszelkich opłat (w tym ceł), podatków i innych związanych z tym należności, z wyjątkiem należności za przechowywanie, przewóz i podobne usługi w odniesieniu do takich przedmiotów. Republika Serbii zezwala również na wywóz takich przedmiotów.

12. Osobisty bagaż członków zespołu jest zwolniony z kontroli, chyba że istnieją poważne podstawy do podejrzenia, że zawiera on przedmioty, które nie są przeznaczone do osobistego użytku członków zespołu, lub przedmioty, których przywóz lub wywóz jest zabroniony przez przepisy Republiki Serbii lub które podlegają przepisom tego państwa w zakresie kwarantanny. Kontrola takiego bagażu osobistego jest przeprowadzana jedynie w obecności danych członków zespołu lub upoważnionego przedstawiciela Agencji.

13. Agencja i Republika Serbii wyznaczają stale dostępne punkty kontaktowe, odpowiedzialne za wymianę informacji i natychmiastową reakcję w przypadku, gdy działanie członka zespołu może stanowić naruszenie prawa karnego, a także odpowiedzialne za wymianę informacji lub działania operacyjne w związku z wszelkimi postępowaniami cywilnymi i administracyjnymi przeciwko członkowi zespołu.

Do czasu podjęcia działań przez właściwe organy rodzimego państwa członkowskiego w stosunku do zarzucanych przestępstw, w odniesieniu do których Agencja lub Republika Serbii mają interes prawny, Agencja i Republika Serbii udzielają sobie wzajemnej pomocy w prowadzeniu niezbędnych dochodzeń i postępowań, w zakresie zadań takich jak identyfikacja świadków oraz gromadzenie i przedstawianie dowodów, w tym składanie wniosków o uzyskanie i – w stosownych przypadkach – przekazanie przedmiotów związanych z zarzucanym przestępstwem. Przekazane przedmioty mogą podlegać obowiązkowi zwrotu na zasadach określonych przez właściwy organ, który je dostarczył.

Artykuł 13

Ranni lub zmarli członkowie zespołu

1. Bez uszczerbku dla art. 12, Dyrektor Wykonawczy ma prawo objąć nadzór nad odesłaniem rannych lub zmarłych członków zespołu oraz ich mienia osobistego do państwa pochodzenia i podjąć w tym celu stosowne kroki.

2. Sekcję zwłok zmarłego członka zespołu przeprowadza się wyłącznie za wyraźną zgodą właściwego rodzimego państwa członkowskiego i w obecności przedstawiciela Agencji lub właściwego rodzimego państwa członkowskiego.

3. Republika Serbii i Agencja współpracują w jak najszerszym zakresie w celu szybkiego odesłania rannych lub zmarłych członków zespołu do państwa pochodzenia.

Artykuł 14

Dokument akredytacyjny

1. Agencja – we współpracy z Republiką Serbii – wydaje każdemu członkowi zespołu dokument sporządzony w językach serbskim i angielskim do celów identyfikacji wobec krajowych organów Republiki Serbii oraz jako dowód na to, że jego posiadacz jest uprawniony do wykonywania zadań i korzystania z uprawnień, o których mowa w art. 10 niniejszej umowy oraz w planie operacyjnym (zwany dalej „dokumentem akredytacyjnym”).

2. Dokument akredytacyjny zawiera następujące informacje dotyczące członka personelu: imię, nazwisko i obywatelstwo; stopień służbowy lub nazwa stanowiska; aktualne zdjęcie w formacie cyfrowym i zadania, do realizacji których jest upoważniony w czasie rozmieszczenia.

3. Do celów identyfikacji wobec krajowych organów Republiki Serbii członkowie zespołu są zobowiązani do noszenia dokumentu akredytacyjnego przy sobie przez cały czas.

4. Do dnia wygaśnięcia dokumentu akredytacyjnego Republika Serbii uznaje go – w połączeniu z ważnym dokumentem podróży – za umożliwiający danemu członkowi zespołu wjazd do Republiki Serbii i pobyt w tym państwie bez konieczności posiadania wizy, wcześniejszego zezwolenia lub jakiegokolwiek innego dokumentu.

5. Po zakończeniu okresu rozmieszczenia dokument akredytacyjny zwracany jest Agencji. Informuje się o tym właściwe organy Republiki Serbii.

Artykuł 15

Stosowanie postanowień do członków personelu Agencji, którzy nie zostali rozmieszczeni jako członkowie zespołu

Art. 12, 13 i 14 stosuje się odpowiednio do całego rozmieszczonego w Republice Serbii personelu Agencji, którego członkowie nie są członkami zespołu – w tym do obserwatorów praw podstawowych i personelu statutowego rozmieszczonego w biurach antenowych.

Artykuł 16

Ochrona danych osobowych

1. Przekazywanie danych osobowych może mieć miejsce wyłącznie, gdy jest to niezbędne do wykonania niniejszej umowy przez właściwe organy Republiki Serbii lub Agencji. Przetwarzanie danych osobowych przez organ w konkretnej sprawie, w tym przekazywanie takich danych osobowych drugiej Stronie, podlega przepisom o ochronie danych mającym zastosowanie do tego organu. Warunkiem wstępnym każdego przekazania danych jest zapewnienie przez Strony następujących minimalnych zabezpieczeń:

a) dane osobowe muszą być przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dotyczą;

b) dane osobowe muszą być zbierane w konkretnym, wyraźnym i prawnie uzasadnionym celu związanym z wykonaniem niniejszej umowy i nie mogą być dalej przetwarzane przez organ przekazujący ani organ przyjmujący w sposób niezgodny z tym celem;

c) dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co jest konieczne do realizacji celu, w jakim zostały zebrane lub w jakim są przetwarzane; w szczególności dane osobowe przekazywane zgodnie z prawem właściwym dla organu przekazującego mogą obejmować wyłącznie następujące informacje odnoszące się do członków zespołu, personelu Agencji, odpowiednich obserwatorów lub członków programów wymiany pracowników:

— imię,

— nazwisko,

— data urodzenia,

— obywatelstwo,

— stopień służbowy,

— strona dokumentu podróży z danymi właściciela,

— dokument akredytacyjny,

— zdjęcie w dokumencie tożsamości / paszporcie / dokumencie akredytacyjnym,

— adres e-mail,

— numer telefonu komórkowego,

— szczegóły dotyczące broni,

— czas trwania rozmieszczenia,

— miejsce rozmieszczenia,

— numer identyfikacyjny statku powietrznego lub jednostki pływającej,

— data przybycia,

— port lotniczy/przejście graniczne przybycia,

— numer lotu (przylot),

— data wyjazdu,

— port lotniczy/przejście graniczne wyjazdu,

— numer lotu (wylot),

— rodzime państwo członkowskie/państwo trzecie,

— organ rozmieszczający,

— zadania/profil operacyjny,

— środek transportu,

— trasa;

d) dane osobowe muszą być prawidłowe i w razie konieczności aktualizowane;

e) dane osobowe muszą być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osób, których dotyczą, przez okres nie dłuższy niż jest to niezbędne do celu, w jakim zostały zebrane lub w jakim są przetwarzane;

f) dane osobowe muszą być przetwarzane w sposób zapewniający ich odpowiednie bezpieczeństwo, z uwzględnieniem szczególnych zagrożeń związanych z przetwarzaniem, w tym ochrony przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, przy użyciu odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych (zwanych dalej „naruszeniem ochrony danych"). Organ otrzymujący podejmuje odpowiednie kroki, by zaradzić wszelkim naruszeniom ochrony danych, i bez zbędnej zwłoki, w ciągu 72 godzin, powiadamia o takim naruszeniu organ przekazujący;

g) zarówno organ przekazujący dane osobowe, jak i ten, który je przyjmuje, w razie potrzeby podejmują wszelkie uzasadnione kroki w celu bezzwłocznego zapewnienia sprostowania lub usunięcia danych osobowych, w przypadku gdy ich przetwarzanie nie jest zgodne z postanowieniami niniejszego artykułu, zwłaszcza w przypadku gdy dane te nie są adekwatne, stosowne, prawidłowe lub w przypadku gdy wykraczają poza cel ich przetwarzania; obejmuje to także powiadomienie drugiej Strony o wszelkich przypadkach sprostowania lub usunięcia danych;

h) na wniosek organu przekazującego organ przyjmujący informuje o sposobie wykorzystania otrzymanych danych;

i) wyłącznie następujące właściwe organy są uprawnione do otrzymywania danych osobowych:

— Agencja oraz

— Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Republiki Serbii.

Udostępnienie otrzymanych danych innym organom wymaga uprzedniej zgody organu przekazującego;

j) właściwe organy przekazujące i otrzymujące dane osobowe są zobowiązane do prowadzenia pisemnego rejestru przekazywanych i otrzymywanych danych;

k) powołuje się niezależny organ nadzorczy, czuwający nad przestrzeganiem przepisów w zakresie ochrony danych i uprawniony do kontrolowania rejestrów danych; osobom, których dane dotyczą, przysługuje prawo wnoszenia skarg do organu nadzoru oraz otrzymania odpowiedzi bez zbędnej zwłoki;

l) osobom, których dane dotyczą, przysługuje prawo otrzymywania informacji na temat przetwarzania ich danych osobowych, dostępu do nich oraz sprostowania lub usunięcia nieprawidłowych lub przetwarzanych niezgodnie z prawem danych, z zastrzeżeniem niezbędnych i proporcjonalnych ograniczeń uzasadnionych ważnym interesem publicznym oraz

m) w przypadku naruszenia wyżej wymienionych zabezpieczeń osobom, których dane dotyczą, przysługuje prawo do skutecznych administracyjnych i sądowych środków zaskarżenia.

2. Każda ze Stron przeprowadza okresowe przeglądy polityk i procedur wdrażających postanowienia niniejszego artykułu. Na wniosek drugiej Strony Strona, która otrzymała wniosek, dokonuje przeglądu swojej polityki i procedur w zakresie przetwarzania danych osobowych w celu ustalenia i potwierdzenia, że zabezpieczenia przewidziane w niniejszym artykule zostały skutecznie wdrożone. Wyniki przeglądu przekazuje się w rozsądnym terminie Stronie, która o taki przegląd wystąpiła.

3. Zabezpieczenia ochrony danych przewidziane w niniejszej umowie podlegają nadzorowi Europejskiego Inspektora Ochrony Danych oraz Komisarzowi Republiki Serbii ds. Prawa do Informacji Istotnych dla Społeczeństwa oraz Ochrony Danych Osobowych.

4. Strony współpracują z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych jako organem nadzorczym Agencji.

5. Na koniec każdego działania operacyjnego Agencja i Republika Serbii sporządzają wspólne sprawozdanie w sprawie stosowania niniejszego artykułu. Sprawozdanie to przekazuje się urzędnikowi ds. praw podstawowych z ramienia Agencji i inspektorowi ochrony danych Agencji, a także serbskiemu Komisarzowi ds. Prawa do Informacji Istotnych dla Społeczeństwa oraz Ochrony Danych Osobowych oraz Rzecznikowi Praw Obywatelskich Republiki Serbii.

6. Agencja i Republika Serbii określają dokładne zasady przekazywania i przetwarzania danych osobowych do celów działań operacyjnych w ramach niniejszej umowy w szczegółowych postanowieniach odpowiednich planów operacyjnych. Postanowienia te muszą być zgodne z odnośnymi wymogami prawa Unii Europejskiej i prawa Republiki Serbii. Muszą one wskazywać między innymi zamierzony cel komunikacji, administratora lub administratorów oraz wszystkie role i obowiązki, kategorie przekazywanych danych, konkretne okresy przechowywania danych oraz wszystkie minimalne zabezpieczenia. W interesie przejrzystości i przewidywalności postanowienia te podaje się do wiadomości publicznej zgodnie z odpowiednimi wytycznymi Europejskiej Rady Ochrony Danych.

Artykuł 17

Wymiana informacji niejawnych i szczególnie chronionych informacji jawnych

1. Każda wymiana lub rozpowszechnianie informacji niejawnych w ramach niniejszej umowy wymaga zawarcia odrębnego porozumienia administracyjnego między Agencją a odpowiednimi organami Republiki Serbii, po uprzednim otrzymaniu zgody Komisji Europejskiej.

2. Każda wymiana szczególnie chronionych informacji jawnych w ramach niniejszej umowy:

a) jest prowadzona przez Agencję zgodnie z art. 9 ust. 5 decyzji Komisji (UE, Euratom) 2015/443 ([3]);

b) zostaje objęta przez Stronę otrzymującą informacje stopniem ochrony równoważnym pod względem poufności, integralności i dostępności stopniowi ochrony zapewnianemu przez środki zastosowane do tych informacji przez Stronę przekazującą informacje; oraz

c) odbywa się za pośrednictwem systemu wymiany informacji spełniającego kryteria dostępności, poufności i integralności dla szczególnie chronionych informacji jawnych, takiego jak sieć komunikacyjna, o której mowa w art. 14 rozporządzenia (UE) 2019/1896.

3. Strony zobowiązują się przestrzegać praw własności intelektualnej odnośnie do wszelkich danych przetwarzanych w ramach niniejszej umowy.

([3]) Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/443 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie bezpieczeństwa w Komisji (Dz.U. UE L 72 z 17.3.2015, s. 41).

Artykuł 18

Decyzja o zawieszeniu, zakończeniu lub wycofaniu finansowania działania operacyjnego

1. Jeżeli warunki realizacji działania operacyjnego nie są już spełnione, Dyrektor Wykonawczy kończy takie działanie po uprzednim poinformowaniu Republiki Serbii na piśmie.

2. Jeżeli Republika Serbii nie przestrzega niniejszej umowy lub planu operacyjnego, Dyrektor Wykonawczy może wycofać finansowanie danego działania operacyjnego, zawiesić je lub je zakończyć po uprzednim poinformowaniu Republiki Serbii na piśmie.

3. Jeżeli nie można zagwarantować bezpieczeństwa któregokolwiek z uczestników działania operacyjnego rozmieszczonych w Republice Serbii, Dyrektor Wykonawczy może zawiesić lub zakończyć takie działanie operacyjne lub jego elementy.

4. Jeżeli Dyrektor Wykonawczy uzna, że w związku z działaniem operacyjnym prowadzonym na podstawie niniejszej umowy miały miejsce lub mogą mieć miejsce naruszenia praw podstawowych lub zobowiązań w zakresie ochrony międzynarodowej, które mają poważny charakter lub mogą się powtarzać, wycofuje finansowanie danego działania lub zawiesza albo kończy dane działanie po uprzednim poinformowaniu Republiki Serbii.

5. Republika Serbii może zwrócić się do Dyrektora Wykonawczego o zawieszenie lub zakończenie działania operacyjnego, jeżeli członek zespołu nie przestrzega niniejszej umowy lub planu operacyjnego. Wniosek taki sporządza się na piśmie, z uzasadnieniem.

6. Zawieszenie, zakończenie lub wycofanie finansowania na podstawie niniejszego artykułu staje się skuteczne z dniem powiadomienia Republiki Serbii. Nie wpływa ono na żadne prawa ani obowiązki wynikające ze stosowania niniejszej umowy lub planu operacyjnego przed takim zawieszeniem, zakończeniem lub wycofaniem finansowania.

Artykuł 19

Zwalczanie nadużyć finansowych

1. Republika Serbii natychmiast powiadamia Agencję, Prokuraturę Europejską lub Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, jeżeli dowie się o istnieniu wiarygodnych podejrzeń dotyczących nadużyć finansowych, korupcji lub innych nielegalnych działań, które mogą naruszać interesy Unii Europejskiej.

2. W przypadku gdy takie zarzuty dotyczą środków finansowych Unii Europejskiej wydatkowanych w związku z niniejszą umową, Republika Serbii zapewnia Prokuraturze Europejskiej lub Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych wszelką niezbędną pomoc w odniesieniu do działań dochodzeniowych prowadzonych na jej terytorium, w tym w zakresie ułatwiania przesłuchań, kontroli na miejscu i inspekcji (w tym dostępu do systemów informacyjnych i baz danych w Republice Serbii); oraz w zakresie ułatwiania dostępu do wszelkich istotnych informacji dotyczących technicznego i finansowego zarządzania sprawami finansowanymi częściowo lub w całości przez Unię Europejską.

Artykuł 20

Wykonanie niniejszej umowy

1. Po stronie Republiki Serbii niniejszą umowę wykonuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Republiki Serbii.

2. Po stronie Unii Europejskiej niniejszą umowę wykonuje Agencja.

Artykuł 21

Rozstrzyganie sporów

1. Wszystkie spory zaistniałe w związku ze stosowaniem niniejszej umowy rozpatrują wspólnie przedstawiciele Agencji oraz właściwe organy Republiki Serbii.

2. W przypadku braku wcześniejszego rozstrzygnięcia spory dotyczące wykładni lub stosowania niniejszej umowy rozstrzyga się wyłącznie na drodze negocjacji pomiędzy Stronami.

Artykuł 22

Wejście w życie, zmiany, czas obowiązywania, zawieszenie i rozwiązanie umowy

1. Niniejsza umowa podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu przez Strony zgodnie z ich wewnętrznymi procedurami prawnymi. Strony powiadamiają się wzajemnie o zakończeniu procedur niezbędnych do tego celu.

2. Niniejsza umowa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu, w którym Strony powiadomią się wzajemnie o zakończeniu wewnętrznych procedur prawnych zgodnie z ust. 1.

3. Niniejsza umowa uchyla i zastępuje Umowę o statusie między Unią Europejską a Republiką Serbii dotyczącą działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej na terytorium Republiki Serbii, podpisaną w Belgradzie w dniu 18 listopada 2019 r. i w Skopju 19 listopada 2019 r.

4. Niniejsza umowa może zostać zmieniona wyłącznie na piśmie za obopólną zgodą Stron.

5. Niniejsza umowa została zawarta na czas nieokreślony. Może ona zostać zawieszona lub rozwiązana w formie pisemnej za obopólną zgodą Stron lub jednostronnie przez jedną ze Stron.

W przypadku jednostronnego zawieszenia lub wypowiedzenia Strona zamierzająca zawiesić lub wypowiedzieć umowę powiadamia drugą Stronę na piśmie. Jednostronne wypowiedzenie lub zawieszenie niniejszej umowy staje się skuteczne pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano powiadomienia.

6. Powiadomienia dokonywane zgodnie z niniejszym artykułem przesyła się, w przypadku Unii Europejskiej, do Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej, a w przypadku Republiki Serbii, do ministra spraw zagranicznych Republiki Serbii.

Sporządzono w językach: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim, włoskim oraz w języku serbskim, a teksty w każdym z tych języków są jednakowo autentyczne.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani pełnomocnicy, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą umowę.

Съставено в Белград на двадесет и пети юни две хиляди двадесет и четвърта година.

Hecho en Belgrado, el veinticinco de junio de dos mil veinticuatro.

V Bělehradu dne dvacátého pátého června dva tisíce dvacet čtyři.

Udfærdiget i Beograd den femogtyvende juni to tusind og fireogtyve.

Geschehen zu Belgrad am fünfundzwanzigsten Juni zweitausendvierundzwanzig.

Sõlmitud kahe tuhande kahekümne neljanda aasta juunikuu kahekümne viiendal päeval Belgradis.

Βελιγράδι, είκοσι πέντε Ιουνίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι τέσσερα.

Done at Belgrade on the twenty fifth day of June in the year two thousand and twenty four.

Fait à Belgrade, le vingt-cinq juin deux mille vingt-quatre.

Arna dhéanamh i mBéalgrád, an cúigiú lá is fiche de Mheitheamh sa bhliain dhá mhíle fiche a ceathair.

Sastavljeno u Beogradu dvadeset petog lipnja dvije tisuće dvadeset četvrte.

Fatto a Belgrado, addì venticinque giugno duemilaventiquattro.

Belgradā, divtūkstoš divdesmit ceturtā gada divdesmit piektajā jūnijā.

Priimta Belgrade du tūkstančiai dvidešimt ketvirtųjų metų birželio dvidešimt penktą dieną.

Kelt Belgrádban, a kétezerhuszonnegyedik év június havának huszonötödik napján.

Magħmul f'Belgrad fil-ħamsa u għoxrin jum ta' Ġunju fis-sena elfejn u erbgħa u għoxrin.

Gedaan te Belgrado, de vijfentwintigste juni tweeduizend vierentwintig.

Sporządzono w Belgradzie dnia piątego czerwca dwa tysiące dwudziestego czwartego roku.

Feito em Belgrado, aos vinte e cinco dias do mês de junho de dois mil e vinte e quatro.

Întocmit la Belgrad la douăzeci și cinci iunie două mii douăzeci și patru.

V Belehrade dvadsiateho piateho júna dvetisícdvadsaťštyri.

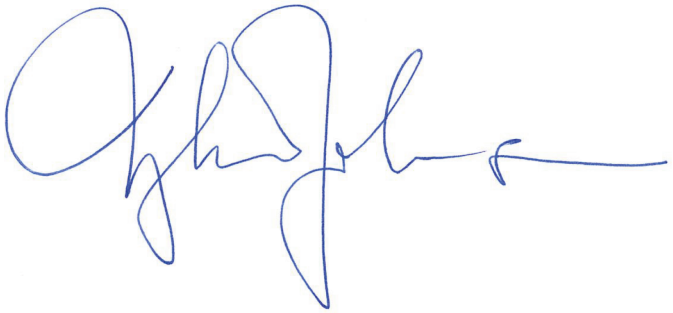
V Beogradu, petindvajsetega junija dva tisoč štiriindvajset.

Tehty Belgradissa kahdentenakymmenentenäviidentenä päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäneljä.

Utfärdat i Belgrad den tjugofemte juni år tjugohundratjugofyra.

Сачињено у Београду, дана двадесет петог јуна две хиљаде двадесет четврте године.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen
У име Европске уније

За Република Сърбия
Por la República de Serbia
Za Republiku Srbsko
For Republikken Serbien
Für die Republik Serbien
Serbia Vabariigi nimel
Για τη Δημοκρατία της Σερβίας
For the Republic of Serbia
Pour la République de Serbie
Thar ceann Phoblacht na Seirbia
Za Republiku Srbiju
Per la Repubblica di Serbia
Serbijas Republikas vārdā –
Serbijos Respublikos vardu
A Szerb Köztársaság részéről
Għar-Repubblika tas-Serbja
Voor de Republiek Servië
W imieniu Republiki Serbii
Pela República da Sérvia
Pentru Republica Serbia
Za Srbskú republiku
Za Republiko Srbijo
Serbian tasavallan puolesta
För Republiken Serbien
У име Републике Србије

